

Broj: 13-05/1-04-55454-35/24
Sarajevo, 13.02.2025. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO

- SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
Služba za skupštinske poslove
- OVDJE -

- VLADA KANTONA SARAJEVO
Stručna služba Vlade
- OVDJE -

Predmet: Odgovor na zastupničku inicijativu, veza Vaš akt broj: 01-04-55454-35/24 od
27.01.2025. godine - *dostavlja se*

Poštovani,

Zastupnice Elza Gaković i Mersiha Mehmedagić, u skladu sa članom 212. stav (2) Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22, 17/22 – Ispravka i 47/24), u okviru 19. radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo, uputile su zastupničku inicijativu koja se odnosi na definisanje položaja roditelja djece sa invaliditetom u procentu od 100%, te potrebe za tuđom njegom I ili II grupe, a shodno vještačenju Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja.

U nastavku zastupničke inicijative navedeno je sljedeće:

“Članom 69. stav (1) Zakona o radu (“Službene novine Federacije BiH” br. 26/16, 89/18, 44/22 i 39/24) je regulisano da jedan od roditelja djeteta sa težim smetnjama u razvoju (teže hendikepiranog djeteta) ima pravo da radi polovinu punog radnog vremena, u slučaju da se radi o samohranom roditelju ili da su oba roditelja zaposlena, pod uvjetom da dijete nije smješteno u ustanovu socijalno-zdravstvenog zbrinjavanja, na osnovu nalaza nadležne zdravstvene ustanove.

Iniciramo da se kantonalnim propisima reguliše pravo na naknadu za polovinu punog radnog vremena do 18. godine djeteta, kao i da se ovo pitanje jasno definiše i Zakonom o radu.

Članom 153. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 38/14 – prečišćeni tekst, 38/16, 44/17, 28/18, 52/21 i 40/22) je regulisano:

Ženi – majci koja u skladu sa propisima o radu ima pravo na rad sa polovinom punog radnog vremena, naknada plaće za polovinu punog radnog vremena kada ne radi, utvrđuje se u iznosu od 30% prosječne plaće.

Žena-majka iz stava (1) ovog člana koja ostvari pravo na naknadu plaće ženi-majci bez podnošenja zahtjeva ostvaruje pravo na dodatnu pomoć na ime brige i njege djeteta koja ne može biti manja od iznosa razlike prosječne plaće u Federaciji Bosne i Hercegovine za prethodnu godinu i iznose novčane naknade umjesto plaće iz stava 1. ovog člana.

Žena-majka iz stava (1) ovog člana pravo na naknadu plaće ženi-majci i dodatnu pomoć na ime brige i njege djeteta ostvaruje najduže do navršene treće godine djeteta.

U skladu sa navedenim odredbama, poslodavci radniku plaćaju platu za pola radnog vremena koje radi, a Kanton isplaćuje naknadu za vrijeme koje roditelj ne radi samo ako se radi o djetetu do treće godine, što je sa aspekta djece sa dijabetesom tip 1 neprihvatljivo. Ovo znači da će roditelj praktično imati pravo na rad sa polovinom radnog vremena samo ako je dijete mlađe od 3 godine. Dijete sa dijabetesom u četvrtoj godini, pa i u četrnaestoj godini, primjera radi, ima potrebu za pomoći od strane roditelja kada je u pitanju regulacija glukoze u krvi. Mnogi roditelji ne mogu sebi priuštiti luksuz da rade pola radnog vremena, a da za drugi dio koji ne rade nemaju nikakva primanja.

Predlažemo da se u Zakonu o radu definiše da ako pitanje naknade nije regulisano propisima o socijalnoj zaštiti, poslodavac je dužan da isplaćuje naknadu za polovinu punog radnog vremena koje radnik ne radi, u visini plate koju bi ostvario kao da radi puno radno vrijeme.

Ono što se posebno ističe ovdje je termin "žena-majka", iako bi ovo pravo trebalo da se odnosi na jednog od roditelja, te predlažemo da se izmijeni ovaj termin (roditelj/staratelj).

Također neophodno je uskladiti terminologiju u dijelu "teže hendikepiranog djeteta" iz člana 69.

Imajući u vidu da se radi o djeci sa 100% invaliditetom, da je u pitanju socijalno osjetljiva kategorija, nadamo se da ćete našu molbu uzeti u razmatranje u najkraćem roku i da će ovo pitanje biti regulisano u korist ove djece i roditelja."

Nakon što je Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo razmotrilo predmetnu zastupničku inicijativu, a cijeneći je opravdanom dostavljamo sljedeći odgovor:

U članu 69. Zakona o radu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" br. 26/16, 89/18, 23/20-Odluka Ustavnog suda, 49/21, 44/22 i 39/24) propisana je mogućnost ostvarivanja prava na rad sa polovinom punog radnog vremena jednog od roditelja djeteta sa težim smetnjama u razvoju (teže hendikepiranog djeteta) u slučaju da se radi o samohranom roditelju ili da su oba roditelja zaposlena, pod uvjetima da dijete nije smješteno u ustanovu socijalno-zdravstvenog zbrinjavanja, na osnovu nalaza nadležne zdravstvene ustanove. Ovim članom propisano je i da roditelju koji koristi ovo pravo pripada pravo na naknadu plaće u skladu sa zakonom.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387(0)33 562-089, Fax: + 387(0)33 562-090
Web: <http://mrsri.ks.gov.ba>, E-mail: mrsri@mrsri.ks.gov.ba

2/3

Dakle, vidljivo je da navedeni zakon nije definisao ko je nadležna zdravstvena ustanova koja utvrđuje ko se smatra sa težim smetnjama u razvoju, vremenski period ostvarivanja ovog prava, a niti u skladu sa kojim zakonom jednom od roditelja pripada pravo na naknadu plaće.

S tim u vezi, član 153. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 38/14 – Prečišćeni tekst, 38/16, 44/17, 28/18, 52/21 i 40/22), propisuje da žena-majka koja u skladu sa propisima o radu ima pravo na rad sa polovinom punog radnog vremena, može ostvariti pravo na naknadu umjesto plaće i dodatnu pomoć na ime brige i njege djeteta za polovinu punog radnog vremena kada ne radi, do tri godine života djeteta. Zahtjev za ostvarivanje ovog prava podnosi se općinskom organu uprave.

Dakle, u skladu sa odredbama naprijed citiranog Zakona o radu Federacije Bosne i Hercegovine, jedan od roditelja ima pravo na rad sa polovinom punog radnog vremena, iz čega proizilazi da roditelj ima pravo na plaću za polovinu punog radnog vremena kada radi, a za polovinu punog radnog vremena kada ne radi u skladu sa kantonalnim zakonom ima pravo na naknadu umjesto plaće i dodatnu pomoć na ime brige i njege djeteta.

Također, dalje navodimo da je Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo pripremlilo Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Kantona Sarajevo, čiji je tekst utvrdila Vlada Kantona Sarajevo, a koji je upućen u skupštinsku proceduru na dalje postupanje.

U Nacrtu zakona, a u vezi sa članom 69. Zakona o radu Federacije Bosne i Hercegovine, predloženo je uvećanje obima prava kada su u pitanju roditelji koji rade polovinu punog radnog vremena, na način da roditelji imaju pravo na novčanu naknadu umjesto plaće u slučaju kada se radi o djetetu kod koga je nalazom nadležne ljekarske komisije utvrđen stepen invalidnosti najmanje 80%. Također, u Nacrtu zakona predloženo je da je 18 godina dobna granica djeteta do koje roditelj može ostvarivati pravo na novčanu naknadu umjesto plaće, za polovinu punog radnog vremena kada ne radi, i to u iznosu najniže plaće u Federaciji Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

Pripremila: Berina Filipović, šefica Odjeljenja za pravne poslove
Kontrolisala: Amira Gackić, Sekretarka Ministarstva

Dostaviti:

1. Naslovu (x2),
2. Koordinator odgovora na zastupnička pitanja i inicijative,
3. Evidencija,
4. a/a.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387(0)33 562-089, Fax: + 387(0)33 562-090
Web: <http://mrsri.ks.gov.ba>, E-mail: mrsri@mrsri.ks.gov.ba

3/3